

Alkotmánybíróság
IV/1470-3/2020. szám

Tisztelt Alkotmánybíróság!

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: <u>IV/1470-5/2020</u>	
Érkezett: 2020 NOV 09.	
Példány: <u>1</u>	Kezelőiroda:
Melléklet: <u>1</u> db	

1

Alulírott [REDACTED] **indítványozók** köszönettel fogadtuk a T. Alkotmánybíróság 2020. szeptember 30-án kelt értesítését arról, hogy helyt adott az igazolási kérelmünknek, egyben az ugyanezen okiratban foglalt, az alkotmányjogi panasz indítványunk hiányosságairól szóló tájékoztatásnak a következők szerint teszünk eleget és panaszbeadványunkat a hiánypótlással kiegészítve, mellékelten **egységes szerkezetben is benyújtjuk.**

Hangsúlyozzuk, hogy nem a Kúria által felülvizsgált jogerős ítélet ismételt felülbírálatát kérjük a T. Alkotmánybíróságtól, tudjuk, hogy hatásköre erre nem terjed ki. A T. Alkotmánybíróság eljárását két esetkörben, de mindkét esetben **az Alaptörvény XXVIII. cikke (7) bekezdésében szabályozott jogorvoslathoz való jogunk megsértése miatt indítványozzuk.**

Panaszunkat összefoglalva elsődlegesen azt sérelmezzük, hogy az eljáró bíróságok a keresetlevélben – fellebbezésben, felülvizsgálati kérelemben – foglaltaktól részben eltérő ténybeli- és jogi alapon hoztak ítéletet (1), másodlagosan pedig anyagi jogi szabálynak az egységes gyakorlattól indokolás nélkül eltérő alkalmazásával (2) zártak el az Alaptörvény szerint minket megillető jogorvoslattól.

Indokainkat a következők szerint részletezzük

- (1) az Alaptörvény hivatkozott rendelkezését az általunk sérelmezett döntés a **következők szerint sértette meg:** a Kúria (csakúgy, mint az első – és másodfokon eljáró bíróságok) részben nem az általunk előadott ténybeli – és jogi alapon bírálta el a keresetünket, az elsőfokú bíróság által károkozónak tekintett magatartásra – a védői díjról történő rendelkezés elmulasztása – a magunk részéről nem is hivatkoztunk. A kifejtettek szerint az eljáró bíróságok mindhárom fokon **a rPp. 213. § (1) bekezdését sértő módon nem döntöttek a keresetről (fellebbezésről, felülvizsgálati kérelemről), ezáltal az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jogukat sértve meg.** Az eltérő ténybeli alap értelemszerűen eltérő jogi indokolást eredményezett: az elsőfokú bíróság a 26/2003 (VII.1) IM-BM-PM együttes rendelet szabályainak elmulasztásában találta meg az I. rendű alperes kárfelelősségének jogszabályi alapjait, míg a további alperesekkel szembeni vagyoni kárigényt elutasította. Hangsúlyozzuk, hogy az elsőfokú bíróság által alkalmazott – és a másodfokú bíróság által jóváhagyott – jogszabályi alapokra nem hivatkoztunk, mindvégig következetesen a rPtk. 339. § és a 349. § alapján állítottuk az alperesek kirívóan súlyos jogalkalmazói tévedését a büntetőeljárás megindításában és annak fenntartásában, ám e hivatkozásunkról, és annak alátámasztására felhozott jogi érveinkről egyik bíróság sem foglalt állást, nem indokolták, hogy jogi indokainkkal – és az eljárást megszüntető határozatban foglalt indokokkal – szemben miért nem volt jogellenes, azaz kirívóan súlyos jogalkalmazói tévedés az I. rendű felperes ellen indított és fenntartott büntetőeljárás. Azzal, hogy **a keresetet az előterjesztett jogalap elbírálása nélkül utasították el, a bíróságok a rPp. 213. § (1) bekezdésének és a 221. § (1) bekezdésének megsértésén keresztül fosztottak meg bennünket az**

Alaptörvény XXVIII. cikke (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jogunktól.

(2) **Másodlagos igényünkhöz kapcsolódóan** mutatunk rá arra, hogy a kárigényünk elévülése kérdésében kifejtett bírói állásfoglalások **indokolás nélkül tértek el az irányadó bírói gyakorlattól**, s mivel az elévülés megállapítása a kárigény érvényesítését kizárja, **ugyancsak az Alaptörvény XXVIII. cikke (7) bekezdésében foglaltak megsértését eredményezve megfosztottak bennünket a jogorvoslathoz való jogunktól**, kárigényünkkel – eltekintve az I. rendű felperes javára megítélt összegtől - a bíróságok érdemben nem is foglalkoztak. Az elsőfokú bíróság ugyan vizsgálta az eljárás elhúzódsát, ám annak csupán az elévülés nyugvását kiváltó hatást tulajdonított, a Kúria ugyanakkor rámutatott, hogy ez a vizsgálat is szükségtelen volt, mert az eljárás elhúzódsának a vagyoni kárigény szempontjából nem volt jelentősége. Megjegyezzük, hogy a bíróságok által – kérelmünktől eltérően – elbírált jogalap szempontjából valóban nincs jelentősége a büntetőeljárás elhúzódsának, az általunk ténylegesen érvényesített igény azonban a kirívóan súlyos jogalkalmazói tévedés eredményeként megindított és elhúzódsóan fenntartott büntetőeljárás volt. Ebből a szempontból, és az így megjelölt kárigény elévülését tekintve viszont releváns kérdés az eljárás elhúzódsa, azzal alappal foglalkozott az elsőfokú bíróság, csupán az abból levont következtetése volt téves: az elsőfokú bíróság a büntetőeljárás tartamának az elévülés nyugvását kiváltó hatást tulajdonított, ezzel szemben a helyes, a kialakult gyakorlatnak megfelelő értelmezés szerint az elévülés el sem kezdődhet, amíg az igényérvényesítés feltételei nem valósulnak meg teljeskörűen. Ezt a gyakorlatot követi - egyebek között - a Kúria a Pfv.21.156/2017/12. számú határozatában, kifejtve, hogy az államigazgatási (bírói) jogkörben okozott kárigény elévülésének kezdő időpontja a határozat jogerőre emelkedésének a napja, ugyanis a rPtk. 349. § (1) bekezdése miatti felelősséget csak akkor lehet megállapítani, ha rendes jogorvoslattal a kár nem volt elhárítható, illetve a károsult a rendes jogorvoslatot igénybe vette. Esetünkben az I. rendű felperes mindvégig kifogásolta és alaptalannak tartotta az alperesek eljárását, a lehetséges jogorvoslatokat is igénybe vette, az eljárást megszüntető határozat meghozataláig azonban érveit nem fogadták el. Az, hogy esetünkben a hatóságok jogalkalmazási tévedése és késedelme kár bekövetkezésével is járt, az elévülés kezdőidőpontján nem változtat, kárigényünket a megszüntető határozat – jellegénél fogva – nem orvosolhatta, e célból külön kártérítési pert kellett indítanunk. Az államigazgatási (bírói, ügyészi) kárfelelősség e speciális szabályaitól eltekintve is következetes az általános kártérítési gyakorlat abban, hogy az igény elévülése nem kezdődik el, míg az igényérvényesítés feltételei nem állnak teljeskörűen rendelkezésre, az elévülés nyugvása csak már megindult elévülés tekintetében értelmezhető. Esetünkben a vagyonsorbulás jogellenessége – azaz kárként való értékelése – mindaddig nem volt megállapítható, amíg a büntetőeljárás megindításának – és fenntartásának – indokolatlansága az eljárást megszüntető határozatból ki nem derült, és nyilvánvalóvá nem vált az eljárás hatóságok kirívóan súlyos jogalkalmazói tévedése. Az elévülés helyes értelmezés szerint a jogerős megszüntető határozat meghozatalával vehette csak kezdetét, kárigényünk ekkor vált érvényesíthetővé, mindaddig csak a hatóságok jogszerű eljárásának elszenvedői voltunk. Az ily módon, helyesen értelmezett elévülési kezdőidőpontból következik az is, hogy a felperesek kárigénye az elévülés szempontjából – a vagyonsorbulás bekövetkezésének idejétől függetlenül – egységesen ítélandó meg: mindkét felperes kárigénye elévülésének kezdete a jogerős megszüntető határozat meghozatala. Hangsúlyozzuk, **az elévülés kezdőidőpontjának megítélése nem bírói mérlegelés tárgya**, hanem régóta kikristályosodott jogelvek alapján történik, melyek figyelmen kívül hagyása vezetett – részben – a keresetünk eredménytelenségéhez.

Tekintve, hogy a bíróságok az elévülés kérdését következetesen, indokolás nélkül a kialakult gyakorlattól eltérően értékelték, és ebben az egységes jogalkalmazás biztosítására is kötelezett

Kúria is egyetértett, a bíróságok döntése a rPtk. 326. § (1) bekezdésének téves alkalmazásán keresztül, a rPp. 221. § (1) bekezdésében foglalt indokolási kötelezettséget is megsértve – a Kúria esetében az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdésébe foglalt egységes jogalkalmazás követelményébe is ütközve – valósították meg az Alaptörvény XXVIII. cikke (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jogunk megsértését. Az elévülés kérdésének nyilvánvaló, a kialakult jogalkalmazási elvekkel egyértelműen ellentétes értelmezése vezetett ugyanis oda, hogy a bíróságok a II. rendű felperes és részben az I. rendű felperes kárigényét is elutasították.

Panaszbeadványunk hiányosságait az előzőek szerint pótolva, továbbra is kérjük a T. Alkotmánybíróságot, hogy az abban foglaltakat teljesíteni szíveskedjék.

Kelt: [REDACTED] 2020. november 4.

Tisztelettel:

[REDACTED]

Tanúk:

[REDACTED]

